

اصول مداحی

بصائب و مدایح آل محمد علیهم السلام

میرزا ابناجات

جلد اول

شامل:

روضه‌ها، زبان حال و گریزهای دعای ندبه و دلیل
مراسم قرآن به سر گرفتن، نوحه‌ها و مولودی‌های ائمه اطهار علیهم السلام
و جشن‌های مذهبی با ارائه سبکها به همراه سی دی
با ذکر احادیث متنوع

مؤلف: خانم اناصری نژاد

osolmaddahi@gmail.com

انتشارات کوثر کویر

ناشر: انتشارات کوثر کویر

بت پ. ست و هفتم (اول ناشر)، پاییز ۱۳۹۴

تیار: ۳۰۰۰ نسخه

قطع و صفحه برزیری، ۷۶۰ صفحه

حروفچینی: سید / چاپ: انتشارات اسلامی

قیمت ۲۵۰۰ تومان

(بدون محاسب قیمت می دی)

ISBN : 978-964-8565-8-8 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۸۶۶۵-۶۲-۸

شابک دورہ : ۵-۶۳-۸۶۶۵-۹۶۴-۹۷۸-۹۷۸-۹۶۴-۸۶۶۵-۶۳-۵ ISBN : 978-964-8665-63-5

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است

مراكز يخش :

◀ قم: مؤلف: تلفن ۰۹۱۲۷۵۱۳۶۵۰ ▶

◀ قم: خیابان آیت الله مرعشی نجفی، پاساژ قدس، بلاک ۴۸، انتشارات نصاب ▶

◀ تلفن ۷۸۳۰۶۶۰ - تلفاکس ۷۷۴۶۲۹۱ - همراه ۰۹۱۲۱۵۱۶۰۸۳ ▶

◀ قم: پخش کوثر، نوروزی، تلفن ۹۰۹۳ ۷۴۷ ۰۹۱۲ ▶

◀ قم: حرم مطهر، صحن صاحب الزمان (عج)، انتشارات زائر آستانه، تلفن ۷۷۴۲۵۱۹ ▶

◀ تهران، سه راه آذری، ضلع جنوب شرقی میدان شمشیری، مؤسسه فرهنگی معراج ▶

◀ تلفن ۰۸۷۲-۶۶۶۳ ▶

◀ مشهد: حرم مطهر، صحن هدایت، انتشارات دانشگاه علوم اسلامی رضوی ▶

◀ تلفن ۲۲۳۶۸۱۷ ▶

◀ قم: بلوار بهار، روبروی پل حجتیه، انتشارات نورالزهراء، تلفن ۳۷۷۳۹۱۰۶ ▶

فهرست مطالب

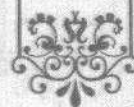
۱۱	مقدمه
----	-------

بخش اول: اصول مذاهی

۱۵	فصل اول: مذاهی و خصومات مذاح
۲۷	فصل دوم: صدا سازی
۴۵	فصل سوم: نکات مهم برای بهتر شدن اجرای خوب
۵۶	فصل چهارم: محتوا و نکات پیرامون آن

بخش دوم: سبائت آل احمد

۶۵	فصل اول: مصائب معصومین
۶۵	حضرت رسول اکرم / مصیبت حضرت رسول اکرم / به همراه نوحه ها و زبان حال
۷۹	احادیثی از رسول اکرم
۸۶	حضرت علی / مصیبت حضرت علی / به همراه نوحه ها و زبان حال
۸۷	مصیبت شبهای قدر / نوزدهم، بیست و یکم و بیست و سوم
۹۹	احادیثی از حضرت علی
۱۰۸	حضرت فاطمه / ایام فاطمیه / به همراه نوحه ها و زبان حال
۱۴۲	مصیبت حضرت محسن
۱۴۵	احادیثی از حضرت فاطمه
۱۵۰	امام حسن مجتبی / مصیبت امام حسن / به همراه نوحه ها و زبان حال
۱۶۴	احادیثی از امام حسن
۱۶۷	امام حسین / مقام امام حسین و اشک ریختن برای او
۱۷۷	خصائص تربیت امام حسین
۱۷۹	چند حدیث در رابطه با امام حسین

۱۸۰	مصیبت امام حسین علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۱۸۸	احادیثی از امام حسین علیه السلام
۱۹۱	امام سجاده علیه السلام / مصیبت امام سجاده علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۱۹۷	احادیثی از امام سجاده علیه السلام
۲۰۰	امام باقر علیه السلام / مصیبت امام باقر علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۲۰۶	احادیثی از امام باقر علیه السلام
۲۱۰	امام جعفر صادق علیه السلام / مصیبت امام صادق علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۲۱۸	احادیثی از امام صادق علیه السلام
۲۲۳	امام موسی کاظم علیه السلام / مصیبت امام کاظم علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۲۳۰	کرامتی از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام
۲۳۱	احادیثی از امام کاظم علیه السلام
۲۳۴	امام رضا علیه السلام / مصیبت امام رضا علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۲۴۱	احادیثی از امام رضا علیه السلام
۲۴۴	امام جواد علیه السلام / مصیبت امام جواد علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۲۵۱	احادیثی از امام جواد علیه السلام
۲۵۳	امام هادی علیه السلام / مصیبت امام هادی علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۲۵۸	احادیثی از امام هادی علیه السلام
۲۵۹	امام حسن عسکری علیه السلام / مصیبت امام حسن عسکری علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۲۶۳	احادیثی از امام حسن عسکری علیه السلام
۲۶۵	امام زمان (عج)
۲۷۰	کرامتی از امام زمان (عج)
۲۷۲	گفتگو با امام زمان (عج)
۲۷۴	احادیثی از امام مهدی (عج)
۲۷۶	فصل دوم: مصائب چهار شخصیت بزرگ جهان اسلام
۲۷۶	مصیبت حضرت خدیجه علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۲۸۳	مصیبت حضرت حمزه علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۲۸۹	مصیبت حضرت زینب علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۲۹۸	ذکر یک کرامت از حضرت زینب علیه السلام
۳۰۰	مصیبت حضرت معصومه علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال
۳۰۷	کرامات حضرت معصومه علیه السلام
۳۱۰	فصل سوم: مصائب امام حسین علیه السلام و فرزندان و یاران آن حضرت
۳۱۰	مصیبت حضرت مسلم ابن عقیل علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زبانهال

۳۱۵	مصیبت طفلان مسلم علیه السلام / به همراه مرثیه، نوحه و زیانحال
۳۲۱	ماه محرم
۳۲۴	ورود امام حسین علیه السلام به سرزمین کربلا / به همراه روضه‌ها و نوحه‌ها
۳۲۶	مصیبت جناب حُزَین یزید ریاحی / به همراه نوحه و زیانحال
۳۳۱	مصیبت جناب حبیب بن مظاهر / به همراه نوحه و زیانحال
۳۳۴	مصیبت جناب مسلم ابن عوسجه / به همراه نوحه و زیانحال
۳۳۶	مصیبت جناب وهب / به همراه نوحه و زیانحال
۳۳۸	مصیبت هفتاد و دو تن علیهم السلام / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۳۴۴	روضه‌ی نافع بن هلال
۳۴۵	مصیبت حضرت علی اکبر علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۳۵۳	مصیبت حضرت قاسم علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۳۶۰	مصیبت جناب عون بن عبدالله بن جعفر علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۳۶۴	مصیبت حضرت ابوالحسن علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۳۷۴	مصیبت حضرت علی اصغر علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۳۷۹	مصیبت حضرت سکینه علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۳۸۳	مصیبت حضرت عبدالله بن الحسن علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۳۸۹	وقایع تاسوعا و عاشورا / به همراه روضه‌ها و نوحه‌ها
۳۹۹	حضرت زینب علیه السلام در قتلگاه / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۴۰۳	شام غریبان / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۴۰۹	عبور از کنار بدنهای پاره پاره‌ی شهداء علیهم السلام / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۴۱۱	از کربلا تا شام / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۴۱۵	ورود به مجلس یزید
۴۱۷	اولین منزلی که در آن دشمن به وحشت افتاد
۴۱۸	سر مطهر امام حسین علیه السلام در شام و قرائت سوره کهف
۴۱۸	نصب سر مطهر امام علیه السلام در بالای درب خانه یزید
۴۲۰	مصیبت حضرت رقیه علیه السلام
۴۲۹	کرامات حضرت رقیه علیه السلام
۴۳۰	مصیبت فاطمه‌ی کبری علیه السلام (دختر امام حسین علیه السلام) / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۴۳۴	زبان حال فاطمه‌ی صغری علیه السلام
۴۳۶	از شام تا کربلا (اربعین) / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۴۴۲	ورود اهل بیت امام حسین علیه السلام به مدینه / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۴۴۵	مصیبت حضرت ام البنین علیه السلام / به همراه نوحه‌ها و زیانحال
۴۵۰	کرامتی از حضرت ام البنین علیه السلام

بخش دوم مناجات و ادعیه با احادیث متنوع

۴۵۱	در وصف ماه رمضان
۴۵۵	مراسم شبهای احیا و احادیث مربوطه
۴۵۵	شب نوزدهم ماه مبارک رمضان (مراسم قرآن به سر)
۴۵۸	شب بیست و یکم ماه مبارک رمضان (مراسم قرآن به سر)
۴۶۴	شب بیست و سوم ماه مبارک رمضان (مراسم قرآن به سر)
۴۸۱	احادیث شبهای قدر
۴۸۷	گناهانی که آثار خاصی دارند
۴۹۰	گفتگوی مودمانی با امام زمان (عج) در شب جمعه
۴۹۱	چند نمونه از گریزهای دعای کمیل
۵۰۰	گفتگو با امام زمان (عج) در صبح جمعه
۵۰۱	چند تذکر پیرامون دعای ندبه
۵۰۳	گریزهای تاریخی و مقتضای ندبه
۵۵۸	چند نکته در اهمیت زیارت عاشور
۵۵۹	چند نمونه گریز در زیارت عاشور

بخش سوم

مولودیهای ائمه علیهم السلام و مناسبت‌ها و جشن‌های مذهبی با ذکر حدیث و مناسبت‌های انقلاب اسلامی

۵۶۵	فصل اول: مولودیهای اهل بیت علیهم السلام
۵۶۵	میلاد حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله
۵۶۸	مبعث حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله
۵۷۱	میلاد حضرت علی علیه السلام
۵۷۵	میلاد حضرت زهرا علیها السلام
۵۸۰	میلاد امام حسن علیه السلام
۵۸۵	میلاد امام حسین علیه السلام
۵۸۹	میلاد امام سجاد علیه السلام

۵۹۳	 میلاد امام باقر علیه السلام
۵۹۶	 میلاد امام صادق علیه السلام
۵۹۸	 میلاد امام کاظم علیه السلام
۶۰۰	 میلاد امام رضا علیه السلام
۶۰۵	 میلاد امام محمد تقی علیه السلام
۶۰۸	 میلاد امام هادی علیه السلام
۶۱۱	 میلاد امام حسن عسکری علیه السلام
۶۱۳	 میلاد امام زمان (عج)
۶۲۰	 میلاد حضرت زینب علیه السلام
۶۲۳	 میلاد حضرت معصومه علیه السلام
۶۲۸	 میلاد حضرت ابوالفضل علیه السلام
۶۳۳	 میلاد حضرت علی اکبر علیه السلام
۶۳۵	 میلاد حضرت علی اصغر علیه السلام
۶۳۷	 میلاد حضرت رقیه علیه السلام
۶۴۰	 فصل دوم: جشنهای مذهبی
۶۴۰	 عید سعید فطر
۶۴۲	 عید قربان
۶۴۴	 عید غدیر
۶۴۹	 احادیثی در عظمت عید غدیر
۶۵۱	 پیوند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و حضرت خدیجه علیها السلام
۶۵۳	 پیوند حضرت علی علیه السلام و حضرت زهرا علیها السلام
۶۵۷	 فصل سوم: مناسبتهای مختلف
۶۵۷	 جشن نورسیده / مولودی
۶۵۸	 جشن تولد / مولودی
۶۵۸	 جشن ختنه سوران / مولودی
۶۵۹	 احادیث مربوط به تربیت فرزند
۶۶۶	 جشن تکلیف پسران / به همراه رباعیات و مولودی ها
۶۶۷	 جشن تکلیف دختران / به همراه رباعیات و مولودی ها
۶۶۸	 جشن تکلیف جرقه معنویت
۶۶۹	 فلسفه جشن تکلیف

۶۷۱	روایات برگزیده در باره‌ی نماز
۶۷۷	در وصف حجاب
۶۷۹	ناراحتی پیامبر ﷺ از عذاب زنان
۶۸۰	جشن عروسی بانوان / به همراه رباعیات و مولودی‌ها
۶۸۴	جشن عروسی آقا داماد / به همراه رباعیات و مولودی‌ها
۶۸۶	سختگیری در مسئله‌ی ازدواج / به همراه احادیث
۶۹۲	مقام مادر و پدر
۶۹۲	تشویق به نیکی کردن به پدر و مادر / به همراه احادیث و داستان‌ها
۶۹۵	یادواره‌ی شهید مطهری (رضوان الله تعالی علیه) و بزرگداشت روز معلم
۶۹۹	فصل چهارم: موضوعات مختلف
۶۹۹	در وصف قرآن
۷۰۱	ذکر صلوات / به همراه برخی از آثار و برکات صلوات
۷۰۶	در مورد زور کوبیدن
۷۱۴	در وصف بقیع / به همراه چوش نامه و احادیث
۷۲۰	در وصف روز عرقه
۷۲۱	در وصف روز مباهله
۷۲۴	در مجلس بزم عزا/پندیات
۷۲۶	احادیث بزم عزا
۷۳۰	عذاب مادر و سفید شدن موی سر دختر
۷۳۸	دهه‌ی فجر
۷۴۰	وصف شهیدان
۷۴۱	چند آیه و حدیث در مقام شهدا
۷۴۳	تقدیم به مفقودالانرها و شهدای جنگ تحمیلی
۷۴۵	چند خاطره از شهدای دفاع مقدس
۷۵۲	رحلت امام: سوگواری امام خمینی (ره)
۷۵۵	چند خاطره درباره حضرت امام (ره)
۷۵۹	فهرست منابع

مقدمه

یکی از روش‌های مهم در مبارزه علیه دستگاه‌های جور که از دیر زمان در مکتب اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام کار گرفته شده است، تبلیغ این مکتب مترقی و عزت آفرین به وسیله مدایح و مراثی و روضه خوانی است.

برخلاف تصوّر کوته‌بینان، مسئلۀ روضه‌خوانی برای ائمه علیهم‌السلام به ویژه سالار شهیدان حضرت ابا عبدالله الحسین علیه‌السلام باعث ضعف نیست، بلکه موجب تحرّک آفرینی و شجاع‌پروری و درس‌آموزی از اقدامات و ایثارگری‌های الهی هدایت‌گران روشنی‌بخش می‌باشد.

به همین علت است که ثواب گریه کردن و گریاندن برای حضرت ابا عبدالله الحسین علیه‌السلام بهشت قرار داده شده است، این ثواب عظیم، بدان جهت است که بار عظیم و بی‌ظیری را باعث می‌گردد که عبارتست از تشویق و تحریک به سوی دفاع از دین خدا و ایستادگی در این راه تا آخرین نفر و آخرین نفس و آخرین قطره‌ی خون، و این همان چیزی است که پیامبران الهی بر آن پای فشرده‌اند، راستی مگر بدون الگوگیری از روش ائمه اطهار علیهم‌السلام به ویژه سرور آزادگان حضرت ابا عبدالله الحسین علیه‌السلام امکان داشت که ملتی با دست خالی طومار سلطنتی دو هزار و پانصد ساله را درهم پیچیده و سپس در جنگی نابرابر، هشت سال تمام در برابر تمام زورگویان عالم ایستادگی نماید؟ ابداً امکان نداشت، این فداکاری ابا عبدالله علیه‌السلام بود که به ما راه فداکاری آموخت، شهادت و رشادت حضرت قمر بنی هاشم علیه‌السلام بود که مردان ما را بی‌تاب شهادت ساخته بود، و بالاخره یکایک منظره‌های مجسم شده در روضه‌ها بود که بر ذهن و دل یکایک رزمندگان نقش بر بست و در شبهای عملیات والفجر، بیت المقدس،

فتح المبين و... با مرکب خون در صفحات تاريخ شعار جاويدان نوشت.

امام بت شکن، خميني کبير قدس الله نفسه الزکيه، در اين باره می فرمايد:

اين خون سيدالشهدا است که خون های همه ملت های اسلامي را به جوش می آورد و اين دسته جات عزيز عاشورا است که مردم را به هيجان می آورد و برای اسلام و برای حفظ مقاصد اسلامي مهيا می کند، در اين امر سستی نبايد کرد.

(بيانات امام در جمع گويندگان، وعاظ و خطبای مذهبی)

نکته ديگری که در اين مقدمه ذکر آن لازم است، اشاره به فلسفه ي عزاداری است، چرا عزاداری می کنيم؟ چرا در مصائب اهل بيت (عليه السلام) گريه می کنيم؟! اين گريه ها چه فايده ای دارد؟! و...

در اینجا نذر به بعضی حکيمانه ي حکيم بی بدیل عصر، حضرت آية الله العظمی خميني کبير (عليه السلام)، تمسک می جريم و با پرتو نورش چراغ هدايت روشن می سازم:
آن عزيز می فرمايد:

«شما انگيزه ي اين گريه و اين اجتماع در مجالس روضه را خيال نکنيد که فقط اين است که ما گريه کنیم برای سيدالشهدا، نه سيدالشهدا احتياج به اين گريه ها دارد و نه اين گريه خودش في نفسه يک کاری از آن می آيد، لکن اين مجلس ها، مردم را همچو مجتمع می کنند و يک وجهه می دهند، سی ميليون، سی و پنج ميليون جمعيت در دو ماه مردم را خصوصاً دهه ي عاشورا يک وجهه، طرف يک راه می روند، بيخود بعضی ائمه ي ما نمی فرمايند که برای من در منابر روضه بخوانيد بيخود نمی گویند ائمه ي ما به اينکه هر کس که بگريد، يا بگرياند يا صورت گريه، گريه کردن به خودش بگيرد اجرش فلان است و فلان است، مسأله ي گريه نيست، مسأله، مسأله تباکي نيست، مسأله سياسي است که ائمه ي ما با همان ديد الهی که داشتند، می خواستند که اين ملت ها را با هم بسيج کنند يکپارچه کنند، از راههای مختلف، اينها را يکپارچه کنند تا آسیب پذير نباشند».

(بيانات امام در جمع وعاظ و خطبای مذهبی در تاريخ ۵۹/۸/۱۴)

حضرت امام علیه السلام در جای دیگر می‌فرمایند:

«مجلس عزانه برای این است که گریه بکنند برای سیدالشهداء و اجر ببرند، البته این هم هست و دیگران را اجر اخروی نصیب کند، بلکه مهم، آن جنبه سیاسی است که ائمه‌ی ما در صدر اسلام نقشه‌اش را کشیده‌اند که تا آخر باشد و آن، این اجتماع تحت یک بیرق، اجتماع تحت یک ایده، و هیچ چیز نمی‌تواند این کار را به مقداری که عزای حضرت سیدالشهدا در او تأثیر دارد تأثیر بکند.»

(بیانات امام در جمع گروهی از علماء - ائمه‌جماعات و روحانیون و وعاظ قم و تهران در تاریخ ۶۱/۳/۳۰)

در پایان مقدمه یادآوری چند نکته را لازم می‌دانم:

۱- آنچه را در این کتاب عنوان اصول مذاحی آورده‌ام، در جمع گروه‌های مختلف در مدت بیش از بیست سال تدریس، ناودهام و استقبال شایانی از آن صورت گرفته و بسیار تأثیرگذار بوده است.

۲- در جمع‌آوری مطالب از کمک و تجربیات اصحاب تجربه نیز استفاده شده است که بدین وسیله از آنان و تمام کسانی که به هر نحوی ایجاب را در این امر خیر یاری فرموده‌اند قدردانی می‌نمایم.

۳- از شاعران محترمه، خواهران عزیزم: سرکار خانم سید ترجمان رضایی و سرکار خانم رنجبران و برادران محترم: جناب آقای داوود تیموری، جناب آقای محمدعلی شهاب، جناب آقای مهدی صفی‌یاری، جناب آقای غلامرضا سازگار، جناب آقای جعفر رحمانی، و تمام شاعرانی که از آثار آنان بهره گرفته شده و ذکر نامشان میسر نگردیده، تقدیر و تشکر می‌نمایم.

۴- در مواردی که نام شاعران محترم ذکر نگردیده به علت ناشناس بودن آن بزرگواران بوده است. لذا ضمن پوزش از این عزیزان، دعای خیر بدرقه‌ی راهشان نموده و توفیقات بیشتر از درگاه احدیت برایشان خواستارم.

۵- احادیثی که به مناسبت‌های مختلف آورده شده است، غالباً از کتاب ترجمه‌ی میزان الحکمة تألیف آیه‌الله محمدی ری شهری می‌باشد که به جهت اختصار نام این کتاب به صورت مخفف (م) در پاورقی آورده شده است.

عجله دوم کتاب اصول مداحی با محتوایی متفاوت از جلد اول و به صورت محاوره‌ای تنظیم شده بود که با استقبال فراوان و حدود چهل نوبت چاپ و با تیراژ بالا همراه شد. اکنون با ویرایش و مطالب جدید تقدیم شده است.

با درود به پیشگاه مقدس اهل بیت علیهم‌السلام به ویژه سرور و سالار شهیدان حضرت حسین بن علی علیه‌السلام که با نثار خون پاکش، رسالت خویش را به نحو احسن به انجام رسانید و به آحاد مسلمین برای همه‌ی زمانها درس فداکاری و پاسداری از حریم دین الهی را آموخت. اجر معنوی این کتاب را به ارواح طیبیه‌ی تمام شهدا و روح مطهر و ملکوتی حضرت امام خمینی رحمته‌الله و دو برادر شهیدم، بسیجی شهید، سید رضا ناصری نژاد و روحانی بسیجی، شهید سید حسین ناصری نژاد تقدیم می‌دارم.

۱- انگیزه تدوین کتب مداحی و مولودی و کتاب اعتقادی - اخلاقی «برای تمام خانواده‌ها» یاری دادن به کسانی بود که رسالت تبلیغ را بر دوش دارند.

۲- استفاده از تفسیر مجمع‌البحرین و مقام رهبری (مدظله‌العالی) و شهدا و رزمندگان در ابتدای کتاب‌ها، جهت ابرار اوقات به ساخت مقدسشان بوده است، و البته یادآوری وصیت شهدا، در هر زمان و مکان، مورد نیاز جامعه و آیندگان می‌باشد.

۱. السادات ناصری نژاد

www.ketab.ir